

De dagelijkse praktijk

Klinische chemie is een vak vol dynamiek en afwisseling. Geen dag is hetzelfde:

- *bewaken van de betrouwbaarheid en kwaliteit van analytische processen en resultaten*
- *ontwikkelen en implementeren van nieuwe diagnostische laboratoriumtesten*
- *gevraagd en ongevraagd advies geven aan behandelaars binnen en buiten het ziekenhuis*
- *actieve deelname aan patiëntenbesprekingen en stafvergaderingen*
- *zorgen voor het juiste bloedproduct bij transfusie en bewaken van transfusiereacties*
- *onderwijs geven aan artsen, assistenten en analisten*
- *ontwikkelen van protocollen i.s.m. specialisten van verschillende vakgroepen*
- *wetenschappelijk onderzoek doen binnen het laboratorium en samen met andere afdelingen in het ziekenhuis*
- *managen van projecten, personeel en organisatie.*

De opleiding

De opleiding tot laboratoriumspecialist klinische chemie kun je volgen in een erkende opleidingsinstelling. Dit zijn alle academische ziekenhuizen en de grotere algemene ziekenhuizen. Je wordt toegelaten tot de opleiding als je het arts- of apothekersexamen hebt afgelegd of een natuurwetenschappelijke opleiding met voldoende analytische en fysiologische inhoud (biochemie, medische biologie). De opleiding duurt 4 jaar en is gericht op het verwerven van de voor het vak noodzakelijke competenties. In het eerste jaar ligt het accent op de diagnostiek die samenhangt met de 24-uurs zorg. Daarna volgt een verdiepfase die uitmondt in keuzemodules voor een drietal aandachtsgebieden: hematologie, endocrinologie en erfelijke metabole ziekten. Als je alle drie de modules in hetzelfde aandachtsgebied hebt gevolgd, kun je in een 5^e fellow-jaar de aantekening in dat aandachtsgebied verwerven.

www.nvkc.nl

Bureau NVKC | Catharijnesingel 49a
3511 GC Utrecht Nederland
T 030 232 86 23 | F 030 231 11 78
www.nvkc.nl

 Nederlandse Vereniging
voor Klinische Chemie
en Laboratoriumgeneeskunde

Tekst: NVKC | Fotografie: Jeannet Nijten, Multimedia UMCU, APA foto | Ontwerp: RAAK Grafisch Ontwerp | Druk: ALTIDDRUKWERK

Laboratorium

Specialist Klinische Chemie

Dynamisch en veelzijdig!

 Nederlandse Vereniging
voor Klinische Chemie
en Laboratoriumgeneeskunde

Drie laboratoriumspecialisten aan het woord

De apotheker:

Karen de Vooght, UMC Utrecht

Ik heb vooral gekozen voor het vak van klinisch chemicus omdat ik me meer met de patiënt en zijn ziekte wilde bezighouden, dan met allerlei administratieve taken. Ik heb twee jaar als openbaar apotheker gewerkt in een apotheek in Heerlen. Hoewel ik het een plezierige werkplek vond, miste ik de vakinhoudelijke kant van het vak sterk.

Toen ik in het Pharmaceutisch Weekblad een vacature zag staan voor de combinatie klinische chemicus in opleiding en een promotietraject heb ik meteen gereageerd. In het UMC Utrecht heb ik eerst twee jaar onderzoek gedaan (moleculair biologisch). Vervolgens ben ik in opleiding gegaan tot klinisch chemicus en heb ik tegelijkertijd mijn promotieonderzoek afgemaakt. Ik mocht blijven na mijn opleiding.

Specialisten weten mij goed te vinden en ik heb dan ook veelvuldig contact met ze, zowel tijdens patiëntenbesprekingen als ad-hoc. Eén dagdeel per week geef ik onderwijs aan o.a. artsen en apothekers. Daarnaast doe ik aan onderzoek op het gebied van de rode bloedcel.

Als apotheker heb je een goede vooropleiding voor de opleiding tot klinisch chemicus, omdat je zowel kennis hebt van fysiologie als van chemie. Verder moet je protocollair en nauwkeurig kunnen werken en goede communicatieve eigenschappen hebben. Voor een apotheker geldt precies hetzelfde, wat dat betreft zijn er grote overeenkomsten tussen beide vakgebieden. Ik houd van mijn werk. Als ik de afgelopen jaren over zou moeten doen, zou ik precies dezelfde route bewandelen.

De chemicus:

Darryl Telting, Rijnstate Ziekenhuis Arnhem

Het leuke van klinische chemie is dat je natuurwetenschappelijke kennis toepast om zieke mensen beter te maken. Klinische chemie is vooral een praktisch vak; de resultaten van je werk zijn altijd 'tastbaar'. Tijdens mijn doctoraal scheikunde kwam ik in aanraking met de klinische chemie. Gedurende een stage klinische chemie in het ziekenhuislaboratorium viel mij direct op hoe groot het belang was van onderzoek. De 'chemische kennis' die je meebracht had al directe grote betekenis voor de arts en de patiënt. Na mijn doctoraal ben ik gepromoveerd op een medisch-biochemisch onderwerp. Vervolgens kon ik vrijwel direct aan de slag als klinisch chemicus in opleiding.

Het werk van een klinisch chemicus is bijzonder veelzijdig. Je bent (eind-)verantwoordelijke voor de laboratoriumorganisatie en de diagnostiek. Naast managementtaken ben je ook bezig met diagnostiek; zo kan het gebeuren dat je het ene moment in vergadering zit en het volgende moment achter de microscoop. Gedurende de dag word je vaak geraadpleegd door artsen, met vragen over de diagnostiek. Als klinisch chemicus ben je bij bijna alle ziekenhuisspecialismen betrokken.

De veelzijdigheid van het takenpakket stelt hoge eisen aan je stressbestendigheid, je moet een echte 'duizendpoot' zijn. Omdat de labdiagnostiek directe invloed heeft op het medisch beleid mogen er geen fouten worden gemaakt, daar ligt dus altijd de hoogste prioriteit. Punctualiteit is dus van groot belang. Op het klinisch chemisch laboratorium werken veel mensen, waaraan je leiding geeft. Goede sociale en communicatieve eigenschappen zijn dus zeer belangrijk.

De arts:

Madelon Buijs, Medial Diagnostische Centra, Hoofddorp

Mijn keuze voor de studie geneeskunde kwam voort uit mijn nieuwsgierigheid naar de werking van het menselijk lichaam bij zowel gezondheid als ziekte. Tijdens mijn coschappen bemerkte ik dat met name de wetenschappelijke kant van de geneeskunde mijn interesse had. Het specialisme klinische chemie, met enerzijds duidelijke raakvlakken met de kliniek en anderzijds een sterke relatie met meer theoretisch vakken, trok mij daarom zeer aan.

Na mijn promotieonderzoek heb ik de opleiding tot klinisch chemicus gevolgd bij een grote instelling die laboratoriumdiagnostiek voor huisartsen en twee grote ziekenhuizen in de regio verzorgt. Na de 4-jarige basisopleiding heb ik de mogelijkheid gekregen mij verder te specialiseren in het aandachtsgebied endocrinologie. Deze verdieping stelt mij nog beter in staat aanvragers over endocrinologische kwesties te adviseren.

Uiteraard is de vooropleiding tot basisarts een goede uitgangsbasis voor het vak van klinisch chemicus. De kennis opgedaan over de (patho)fysiologie, het differentiaal diagnostisch denken en de gang van zaken in de 1e en 2e lijn is waardevol voor een carrière in het laboratorium. Welkomme eigenschappen daarbij zijn nieuwsgierigheid, nauwkeurigheid en het goed in teamverband kunnen werken. Met name dit laatste is erg belangrijk, want samenwerken is essentieel voor goede ketenzorg.